

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-549
2, 8, 17, 29, 33, 45 IR 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Bendroji socialinio draudimo pensijos dalis (toliau – bendroji dalis) – socialinio draudimo pensijos dalis, kurios dydis nustatomas pagal asmens įgytą pensijų socialinio draudimo stažą ir patvirtintą socialinio draudimo bazinės pensijos dydį **skirta minimalioms pajamoms pagal šį įstatymą paskirtų socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) ir senatvės pensijų gavėjams užtikrinti.**“

2. Pakeisti 2 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Būtinasis pensijų socialinio draudimo stažas (toliau – būtinasis stažas) – šio įstatymo tam tikrai ~~tikrai~~ **tikros rūšies** socialinio draudimo pensijos rūšiai nustatyto pensijų socialinio draudimo stažo trukmė metais; ~~bendrosios socialinio draudimo pensijos dalies dydžiui~~ **Būtinasis stažas naudojamas:**

1) bendrajai daliai didinti asmenims, įgijusiems didesnę stažą už būtinąjį stažą senatvės pensijai skirti;

2) pagal Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymą mokėtinoms mažų pensijų priemonėms socialinio draudimo netekto darbingumo ir senatvės pensijų gavėjams apskaičiuoti.“

2 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. ~~Nuo 2020 m. sausio 1 d. bazinės pensijos dydis gali būti didinamas daugiau negu pagal bazinės pensijos dydžiui taikomą šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuotą IK, atsižvelgiant į valstybės biudžeto finansines galimybes. Nuo 2021 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į valstybės biudžeto ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto finansines galimybes, gali būti nustatomas didesnis negu pagal šio straipsnio 2 dalį apskaičiuotas IK. Jei Lietuvos~~

statistikos departamento vėliausiai paskelbtas 65 metus sukakusių ir vyresnių asmenų skurdo rizikos lygis yra didesnis negu 25 procentai ir (arba) indeksavimo metais prognozuojamos vidutinės senatvės pensijos santykis su tais metais prognozuojamu vidutiniu *neto* darbo užmokesčiu yra mažesnis kaip 50 procentų, individualioji pensijos indeksuojama papildomai, prie šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka apskaičiuoto IK pridedant papildomą indeksą, apskaičiuotą taip, kad indeksavimo metais panaudotinos papildomos lėšos individualiajai daliai indeksuoti neviršytų 75 procentų planuojamo valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto teigiamo pinigų srautų rezultato, apskaičiuoto taikant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka apskaičiuotą IK ir atėmus Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatyme nustatytą būtinų kasos apyvartos lėšų sumą. Konkreti papildomų lėšų suma, skiriama individualiajai daliai indeksuoti, nustatoma indeksavimo metais galiosiančiame Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatyme.“

2. Papildyti 8 straipsnį 8 dalimi:

„8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytas papildomas individualiosios pensijos dalies indeksavimas netaikomas, jei indeksavimo metais prognozuojamas neigiamas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto pinigų srautų rezultatas arba jei pagal šio straipsnio 7 dalies nuostatas apskaičiuotas papildomas indeksas yra mažesnis negu 1,01.“

3. Papildyti 8 straipsnį 9 dalimi:

„9. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytas papildomas individualiosios dalies indeksavimas taikomas toms socialinio draudimo pensijoms, kurias sudaro bendroji ir individualioji dalys. Pensijos, nurodytos šio įstatymo 58 straipsnio 1 dalyje ir 60 straipsnyje (išskyrus priedą už stažo metus) ir socialinio draudimo pensijos, kurių nesudaro bendroji ir individualioji dalys, indeksuojamos dauginant asmeniui paskirtos ir mokamos pensijos dydį (pensijos dalį) tik iš šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka apskaičiuoto IK.“

3 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„17 straipsnis. Senatvės pensijos bendrosios dalies dydis

Senatvės pensijos bendrosios dalies dydis nustatomas pagal bazinės pensijos dydį, atsižvelgiant į asmens įgyto stažo ir būtinojo stažo santykį ir apskaičiuojamas euro cento tikslumu pagal formulę $\beta \cdot B$, kurioje:

1) β – asmens įgyto stažo ir būtinojo stažo, galiojančio teisės gauti senatvės pensiją atsiradimo metais, santykis (šio įstatymo 57 straipsnis), išreiškiamas keturių skaitmenų po

kablelio tikslumu. **Jei asmens įgyto stažo ir būtinajo stažo, galiojančio teisės gauti senatvės pensiją atsiradimo metais, santykis yra mažesnis už vienetą, laikoma, kad jis lygus vienetui.** ~~Tuo atveju, kai~~ **Jei** teisė gauti senatvės pensiją atsirado iki 2017 m. gruodžio 31 d., daugiklis β lygus asmens turimo stažo ir 30 metų santykiui, **bet ne mažesnis už vienetą.** Jei taikant Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas teisė į senatvės pensiją Lietuvoje nustatoma atsižvelgiant į kitoje valstybėje įgytą stažą, daugiklis β lygus asmens turimo stažo, už kurį skiriama senatvės pensija Lietuvoje, ir minimaliojo stažo senatvės pensijai (šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalis) santykiui;

42) B – tą mėnesį, už kurį mokama pensija, galiojantis bazinės pensijos dydis.“

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnio 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) β – asmens ~~turimo~~ **įgyto stažo ir teisės gauti netekto darbingumo pensiją metais galiojančio būtinajo stažo senatvės pensijai santykis (šio įstatymo 57 straipsnio 2 dalis, 5 priedas) santykio daugiklis.** Jei asmens įgyto stažo ir būtinajo stažo senatvės pensijai santykiui. Jei šis apskaičiuotas asmens įgyto stažo ir būtinajo stažo senatvės pensijai santykis yra mažesnis už vienetą, laikoma, kad jis lygus vienetui. Jei taikant Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas teisė gauti netekto darbingumo pensiją Lietuvoje nustatoma atsižvelgiant į kitoje valstybėje įgytą stažą, β lygus asmens įgyto stažo, už kurį skiriama pensija Lietuvoje, ir tam asmeniui nustatyto minimaliojo stažo netekto darbingumo pensijai gauti (šio įstatymo 28 straipsnio 1 dalis) santykiui, ~~kuris nustatomas tokia tvarka:~~

a) ~~tuo atveju, kai teisės gauti netekto darbingumo pensiją atsiradimo metu asmens stažas yra ne didesnis už tais metais galiojantį būtinąjį stažą senatvės pensijai (šio įstatymo 57 straipsnio 2 dalis, 5 priedas), daugiklis β lygus asmens turimo ir tam asmeniui būtinajo stažo netekto darbingumo pensijai santykiui, bet ne didesnis už vienetą;~~

b) ~~tuo atveju, kai teisės gauti netekto darbingumo pensiją atsiradimo metu asmens stažas didesnis už tais metais galiojantį būtinąjį stažą senatvės pensijai (šio įstatymo 57 straipsnio 2 dalis, 5 priedas), daugiklis β lygus asmens turimo stažo ir būtinajo stažo senatvės pensijai santykiui.~~“

5 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) jeigu asmeniui naudinga, netekto darbingumo pensijos bendroji dalis apskaičiuojama šio įstatymo 29 straipsnyje nustatyta tvarka, įskaitant papildomai įgytą stažą ir taikant tam

asmeniui būtinojo stažo ~~netekto darbingumo~~ **senatvės** pensijai reikalavimus pagal jo amžių einamųjų metų sausio 1 dieną;“.

6 straipsnis. 45 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 45 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) β – asmenims, turintiems ~~mažiau kaip 30 metų~~ **ir daugiau** stažo, – asmens turimo ir būtinojo stažo ~~senatvės pensijai, galiojusio pensijos skyrimo tam asmeniui metais, santykis (šio įstatymo 5 priedas), kuris negali būti didesnis negu vienetas; asmenims, turintiems 30 metų ir didesnę stažą,~~ – asmens turimo stažo ir 30 metų santykis. **Asmenų, turinčių mažesnę kaip 30 metų stažą, β lygus vienetui. Jei taikant Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas teisė į senatvės pensiją Lietuvoje nustatoma atsižvelgiant į kitoje valstybėje įgytą stažą, β lygus asmens turimo stažo, už kurį skiriama senatvės pensija Lietuvoje, ir minimaliojo stažo senatvės pensijai (šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalis) santykiui;**“.

7 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Bendroji ~~pensijos~~ dalis apskaičiuojama pagal šio įstatymo 29 straipsnį, įskaitant į stažą visą iki pensijos skyrimo asmens įgytą stažą ir visą netekto darbingumo pensijos gavimo laikotarpį, ~~taip pat taikant būtinojo stažo reikalavimus, šio įstatymo nustatytus to amžiaus asmeniui, kuriam skiriama netekto darbingumo pensija.~~“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

2. Įsigaliojus šiam įstatymui:

1) iki 2017 m. gruodžio 31 d. asmenims paskirtų netekto darbingumo (invalidumo) pensijų, kurių bendroji dalis pagal Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo 45 straipsnio 5 dalies nuostatas yra lygi 2017 m. gruodžio mėnesį asmeniui mokėtos pagrindinės pensijos dalies ir priedo už stažą metus (jei šis priedas buvo mokėtas) sumai, taip pat pensijų, asmenims paskirtų iki 2017 m. gruodžio 31 d. ir mokamų pagal Socialinio draudimo pensijų įstatymo 49 straipsnio 7 dalies ir 53 straipsnio 5 dalies nuostatas, iki 2017 m. gruodžio 31 d. mokėta pagrindinė pensijos dalis nuo šio įstatymo įsigaliojimo apskaičiuojama taip:

a) asmenų, netekusių 75–100 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažintų I grupės invalidais), pagrindinė netekto darbingumo pensijos dalis yra 150 procentų 2017 m. gruodžio mėnesį galiojusios valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos; asmenų, netekusių 60–70 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažintų II grupės invalidais), –

110 procentų 2017 m. gruodžio mėnesį galiojusios valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos; asmenų, netekusių 45–55 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažintų III grupės invalidais), – 55 procentai 2017 m. gruodžio mėnesį galiojusios valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos;

b) mokėtinos pagrindinės pensijos dalies dydis asmenims, kuriems mokamos iki 2017 m. gruodžio 31 d. paskirtos netekto darbingumo (invalidumo) pensijos, apskaičiuojamas pagal šios dalies 1 punkto a papunktį perskaičiuotos naujo dydžio pagrindinės netekto darbingumo pensijos dalies ir priedo už stažo metus (jei šis priedas buvo mokėtas) sumą indeksuojant pagal socialinio draudimo pensijoms 2018–2022 metams nustatytus indeksavimo koeficientus (toliau – IK). Jei atitinkamais kalendoriniais metais socialinio draudimo pensijos bendrajai ir individualiajai dalims buvo nustatyti skirtingi IK, pagal šios dalies 1 punkto a papunktį perskaičiuotam naujam pagrindinės pensijos dalies dydžiui taikomas bendrajai pensijos daliai nustatytas IK;

2) iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirtos socialinio draudimo našlaičių pensijos, kurių dydis apskaičiuotas pagal mirusiajam priklausiusios ar galėjusios priklausyti senatvės, senatvės pensijos neįgaliajam ar netekto darbingumo (invalidumo) pensijos, paskirtos turint minimalųjį pensijų draudimo stažą, bet neturint būtinojo pensijų draudimo stažo atitinkamos rūšies pensijai skirti, dydį, perskaičiuojamos nustatant naują mirusiajam galėjusios priklausyti atitinkamos rūšies pensijos dydį pagal šio įstatymo nuostatas;

3) pagal šio įstatymo 3, 4 ir 6 straipsnius bei šios dalies 1 ir 2 punktus nuo 2022 m. sausio 1 d. perskaičiuotos socialinio draudimo senatvės, senatvės pensijos neįgaliajam, netekto darbingumo (invalidumo) ir našlaičių pensijos jų gavėjams pradedamos mokėti ne vėliau kaip 2022 m. birželio 30 d., kartu su naujo dydžio socialinio draudimo senatvės, netekto darbingumo (invalidumo) ar našlaičių pensija išmokant jos nepriemoką, susidariusią perskaičiavus atitinkamos rūšies pensiją nuo 2022 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas